Djevelklo - Harpagophytum procumbens

Djevelklo - Harpagophytum procumbens

Plante:

Djevelklo er en flerårig urt med krypende vekst. Stenglene kan bli 1,5 m lange og har saftfulle, flikete blader som er hvithåret på undersiden. Blomstene er forholdsvis store og trompetformede, og har rød eller lilla farge. Fruktene er vedaktige med lange, spisse brodder. Den delen av planten som brukes medisinsk er de kraftige rotknollene (ammerøtter) som kan bli 20 cm lange og 6 cm tykke.

Bruk:

Radix harpagophyti: Rotknollene av djevelklo. Samles i naturen på slutten av regntiden. Røttene raspes opp mens de er friske og tørkes for senere bruk i te eller kapsler. Djevelklo er i Norge klassifisert som legemiddel.

Virkning:

Betennelseshemmende, smertestillende, fordøyelsesstimulerende, kolesterolsenkende, blodsukkersenkende, blodtrykksenkende, urindrivende, beroligende, bittermiddel, appetittstimulerende, koloretikum (øker galleproduksjonen i leveren).

Hjelper mot:

Leddsmerter, leddbetennelser, leddgikt, revmatisme, spondylose, karpaltunnelsyndrom, senebetennelser, fibromyalgi, ryggsmerter, lumbago, gikt, urinsyregikt, neuralgi, muskellidelser, hudplager, årebrokk, hemorroider og fordøyelsesproblemer der galleblæren og bukspyttkjertelen er involvert.

Generelt:

Djevelklo er en flerårig urt som vokser i savanneområdene i Kalahari i Sør-Afrika. Den kryper langs bakken med inntil 1,5 m lange ranker. Blomstene er store og klokkeformede med rød eller lilla farge. Frukten er en forvedet kapsel som får lange, krokete tagger, og det er fruktens bygning som har gitt opphav til slektsnavnet (av gresk harpagos = hake eller klo). De harde og tornete fruktene fester seg lett i pelsen eller på føttene til husdyr på beite, og kan på den måten være skadelige. På Madagaskar brukes fruktene som musefeller. Roten er en pelerot med sekundære ammerøtter. Drogen skal bestå av bare disse ammerøttene, som er omtrent 20 cm lange og 6 cm tykke. Det er vanskelig å male opp tørket droge uten at den klistrer seg sammen. Derfor raspes røttene opp mens de er friske. Etter tørking brukes de i kapsler, tabletter eller til å lage te av.

© Viten.org

Djevelklo ble introdusert til vestlig medisin av G. H. Mehnert, en sørafrikansk bonde som hadde observert at lokalbefolkningen brukte avkok av de tørkede rotknollene for å behandle ulike sykdommer, særlig revmatiske smerter og plager knyttet til fordøyelsen. I 1997 lyktes det tyske farmasøytiske selskapet Sertürner Arznemittel å få i gang dyrking av en høykvalitets kjemotype av djevelklo i Namibia.

Djevelklo er en bitter, astringerende, beroligende og smertestillende urt som demper betennelser og stimulerer leveren, galleblæren og lymfesystemet. Planten er også appetittstimulerende, urindrivende og blodrensende, og den kan bidra til å senke blodsukker- og kolesterolverdiene. Djevelklo kan brukes innvortes i form av tabletter, kapsler eller te, og utvortes i hudpleieprodukter. Til behandling av urinsyregikt kan djevleklo kombineres med sellerifrø, bukkeblad og mjødurt i en urtete.

Innvortes anvendes urten mest ved leddbetennelser, revmatisme, spondylose (leddslitasje i ryggradens ledd, en degenerativ, ikke betennelsesaktig forandring i leddene mellom virvlene med påvirkning på leddbrusken og mellomvirvelskiven samt påleiring av benvev på leddflatens kanter), karpaltunnelsyndrom (en tilstand som gjør at en av underarmens store nerver utsettes for langvarig trykk ved sin passasje ut i hånden forbi håndleddet), gikt, senebetennelser, fibromyalgi, neuralgier (nervesmerter) og fordøyelsesproblemer der galleblæren og bukspyttkjertelen er involvert. Et avkok av djevelklo er en av de mest kraftfulle bitterstoffdrogene som kjennes, og urtens bitre stoffer stimulerer og styrker fordøyelsessystemet. Mange revmatiske tilstander knyttes til dårlig fordøyelse og svakt næringsopptak, og urtens stimulerende virkning på magesekken og galleblæren kan derfor bidra til dens generelle terapeutiske verdi mot leddgikt.

Utvortes brukes urten ved leddbetennelser og revmatiske smerter i leddene, i tillegg til at den kan brukes til å behandle hudsykdommer.

Bruken av djevelklo ved behandling av smerter krevde en rekke undersøkelser før verdien av urten ble akseptert i vitenskapelige kretser. Dyrestudier viste at djevelklo dempet betennelser og smerter, men de første forsøkene gjort på friske mennesker fant ingen signifikant betennelseshemmende eller smertestillende virkning. Kjemiske undersøkelser viste at urten ikke virker på samme måten som aspirin og NSAID (betennelsesdempende legemidler som ikke er kortikosteroider). Man fant etter hvert ut at de smertestillende stoffene i djevelklo ble brutt ned ved langvarig kontakt med magesyre. Når man tar djevelklo i kapsler som i liten grad løses opp i magen, vil urten imidlertid kunne virke smertestillende. Det er funnet at to av plantens innholdsstoffer, harpagosid og beta-sitosterol, har betennelseshemmende egenskaper, men forsøksresultater tyder på at det er hele planten, og ikke de isolerte innholdsstoffene, som har den beste virkningen.

Djevelklo er mest undersøkt for sin evne til å fjerne ryggsmerter. Ved en dobbelblindtest i Tyskland med 183 pasienter fant man at urten var en effektiv smertedemper, og den var mest virkningsfull på de personene som hadde de alvorligste plagene med strålende smerter og nummenhet i beina. Siden de smertestillende stoffene i urten blir aktivert av tarmbakterier, er urten mindre virksom under og like etter antibiotikabehandling av alle slag.

Djevelklo kan inntas som avkok, tinktur, tabletter eller kapsler. Anbefalt bruk og dosering er som følger:

Avkok: Mot revmatiske plager lar man 1 teskjeer tørket rot småkoke i 2-3 dl vann i 15 minutter. Dette avkoket inntas i små doser i løpet av 1-2 dager.

Tinktur: Mot leddgikt som er knyttet til dårlig fordøyelse, ta 30 dråper i vann 2 ganger daglig.

Tabletter eller kapsler: Tas mot leddgikt og revmatiske plager. Følg doseringen på pakningen.

© Viten.org

Andre navn:

- Pedaliaceae
- Latin: Harpagophytum procumbens
- Engelsk: Devil's Claw
- Norsk: Djevelklo
- Svensk: Harpagoört
- Dansk: Djævleklo
- Tysk: Teufelskralle
- Fransk: Tubercule de griffe du diable

© Viten.org